

Súd: Krajský súd Prešov
Spisová značka: 10Co/51/2019
Identifikačné číslo súdneho spisu: 8119203269
Dátum vydania rozhodnutia: 19. 12. 2019
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Marek Kohút
ECLI: ECLI:SK:KSPO:2019:8119203269.1

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Krajský súd v Prešove v senáte zloženom z predsedu senátu JUDr. Mareka Kohúta a členov senátu JUDr. Jozefa Angeloviča a JUDr. Anny Ilčinovej, v sporovej veci žalobcu: BNP PARIBAS PERSONAL FINANCE SA, pobočka zahraničnej banky, so sídlom Karadžičova 2, 811 09 Bratislava, IČO: 47 258 713, zastúpeného Advokátska kancelária JUDr. Marek Czompoly, s. r. o., so sídlom Ventúrska 16, 811 01 Bratislava, IČO: 47 234 547, proti žalovanej: X. V., O.. X.X.XXXX, V. N. XXX, XXX XX N. O. X., o zaplatenie 722,64 eur s prísl., o odvolaní žalobcu proti rozsudku Okresného súdu Prešov č.k. 11Csp/37/2019-58 z 10.5.2019, takto

rozhodol:

Potvrdzuje rozsudok súdu prvej inštancie v jeho napadnutej časti vo výroku, ktorým žalobu v prevyšujúcej časti zamietol ako aj vo výroku o náhrade trov konania.

Žalovaná má proti žalobcovi nárok na náhradu trov odvolacieho konania v rozsahu 100 %.

odôvodnenie:

1. Napadnutým rozsudkom súd prvej inštancie zastavil konanie v časti o zaplatenie istiny nad 501,85 eur vrátane príslušných úrokov z omeškania a v časti zmluvných úrokov v celom rozsahu. Žalobu v prevyšujúcej časti zamietol. O trovách konania rozhodol tak, že žalobca nemá nárok na náhradu trov konania a žalovanej nárok na náhradu trov konania nepriznal.

2. Vychádzal zo zistenia, že dňa 26.2.2015 bola uzavretá formulárová zmluva o spotrebiteľskom úvere č. XXXXXXXXXXXXXXXX medzi veriteľom - obchodnou spoločnosťou N. F. R..F. a žalovanou ako dlžníkom. Úver bol poskytnutý vo výške 700,- eur. Žalovaná zaplatila len 5 splátok po 41,43 eur, teda celkovo 207,15 eur. Listom zo dňa 9.3.2016 veriteľ úver predčasne zosplatnil ku dňu 2.3.2016. Žalobca písomným podaním doručeným súdu 18.3.2019 ešte pred pojednávaním zoberal späť žalobu v časti istiny nad 501,85 eur, v časti zmluvných úrokov v celom rozsahu a v časti úrokov z omeškania zo sumy prevyšujúcej 501,85 eur. Jedná sa o spotrebiteľskú zmluvu upravenú v § 52 Občianskeho zákonníka. Žalovaná úver riadne nesplácala, poslednú úhradu poukázala 22.6.2015. Právny predchodca žalobu postupoval v súlade s § 53 ods. 9 Občianskeho zákonníka a § 565 Občianskeho zákonníka. Účastníci zmluvy si totiž dohodli možnosť zosplatnenia úveru v prípade jeho riadneho nesplácania. Veriteľ pred zosplatnením úveru vyzval žalovanú na úhradu dlžných splátok a zároveň ju upozornil na právo úver zosplatniť a preto v súlade so zákonom úver predčasne zosplatnil listom, ktorý bol žalovanej doručený. Premlčanie uplatnenej pohľadávky bolo podľa súdu prvej inštancie potrebné vyhodnotiť podľa Občianskeho zákonníka, čo vyplýva z § 52 ods. 2 vety tretej Občianskeho zákonníka, pričom toto ustanovenie je účinné od 1.4.2015. Žaloba bola podaná 22.1.2019, teda už za účinnosti § 54a Občianskeho zákonníka, ktorý je účinný od 5.12.2018. S poukazom na prechodné ustanovenie § 879v Občianskeho zákonníka sa súd prvej inštancie ex offo zaoberal tým, či predmetná pohľadávka nie je už premlčaná. Premlčanie posudzoval podľa § 100, § 101 a § 103 Občianskeho zákonníka. Pri zosplatnení

úveru začína plynúť premlčacia doba nie od omeškania celej zosplatennej pohľadávky a teda nie od momentu účinnosti zosplatenia, ale od omeškania splátky, pre ktorú došlo k zosplateniu. Malo by ísť o prvú omeškanú splátku, ktorá nebola uhradená. Účelom § 103 vety druhej Občianskeho zákonníka je, aby veriteľ pri omeškaní dlžníka nebol pasívny, a aby včas využil svoje právo na zosplatenie úveru. V predmetnom prípade žalovaná neuhradila prvú splátku splatnú 15.7.2015, preto od tohto dátumu bolo potrebné počítať trojročnú premlčiaciu lehotu, ktorá tak uplynula 15.7.2018, a teda žaloba bola podaná po jej uplynutí. Aj keby sa malo vychádzať z dátumu 2.3.2016, ku ktorému veriteľ úver predčasne zosplatnil, znamená to, že v tom čase musela byť splnená zákonná podmienka pre zosplatenie úveru podľa § 53 ods. 9 Občianskeho zákonníka, teda, že žalovaná ku dňu 2.3.2016 musela byť v omeškaní minimálne 3 mesiace so splátkou a v takomto prípade by išlo o splátku splatnú 15.11.2015. Najneskôr teda kvôli tejto nezaplatennej splátke veriteľ úver zosplatnil, a preto najneskôr trojročná premlčacia doba uplynula 15.11.2018. Aj v tomto prípade je pohľadávka premlčaná.

3. O čiastočnom zastavení konania bolo rozhodnuté podľa § 145 ods. 2 a § 146 ods. 1 CSP. Vo zvyšku z dôvodu premlčania súd prvej inštancie žalobu zamietol.

4. O nároku na náhradu trov konania rozhodol podľa § 262 ods. 1 CSP a § 255 ods. 2 CSP a § 256 CSP. Žalobca v spore nebol úspešný, preto nárok na náhradu trov konania mu nevznikol a úspešnej žalovanej žiadne preukázateľné trovy nevznikli.

5. Proti rozsudku v jeho zamietajúcej časti v zákonnej lehote podal odvolanie žalobca a navrhol, aby odvolací súd rozsudok súdu prvej inštancie v tejto napadnutej časti zrušil a v rozsahu zrušenia vec vrátil súdu prvej inštancie na ďalšie konanie.

6. Odvolanie podal z dôvodov, že súd prvej inštancie dospel na základe vykonaných dôkazov k nesprávnym skutkovým zisteniam (§ 365 ods. 1 písm. f/ CSP) a rozhodnutie súdu prvej inštancie vychádza z nesprávneho právneho posúdenia veci (§ 365 ods. 1 písm. h/ CSP).

7. Namietal, že z Občianskeho zákonníka najmä z 8. hlavy 1. časti určujúcej dĺžku premlčacej doby nikde nevyplýva, že veriteľ, ktorého dlžník je spotrebiteľom, by mal byť akokoľvek ukrátený o svoje právo na uplatnenie svojich pohľadávok v zákonom priznanej všeobecnej trojročnej premlčacej dobe. Žalobca dodržal postup v zmysle § 53 ods. 9 a § 565 Občianskeho zákonníka, keďže na základe predloženého oznámenia o vyhlásení mimoriadnej splatnosti úveru bol úvery veriteľom zosplatený ku dňu 2.3.2016. V zmysle bodu 3.1. časti 3. úverovej zmluvy bolo medzi zmluvnými stranami dohodnuté, že veriteľ môže žiadať o zaplatenie celej pohľadávky v súlade s § 565 Občianskeho zákonníka. V prípade takéhoto dojednaní splatnosti sa stane splatným celý zostávajúci dlh a 3 ročná premlčacia doba na uplatnenie práva na zaplatenie celého zostávajúceho dlhu začína plynúť odo dňa, keď sa stal splatným celý dlh. Spoločnosť N. vyhlásila dňa 2.3.2016 mimoriadnu splatnosť úveru, čím sa stal dlh žalovanej splatný v celom rozsahu. Nasledujúci deň, t.j. 3.3.2016 spoločnosť N. mohla svoje právo vykonať prvý raz. Žalobný návrh bol podaný na súd dňa 13.2.2019, t.j. v zákonnej trojročnej premlčacej dobe.

8. Žalovaná sa k odvolaniu žalobcu nevyjadřila.

9. Odvolací súd prejednal vec podľa § 378 ods. 1 CSP a nasl., a to bez nariadenia odvolacieho pojednávania (§ 385 ods. 1 CSP a contrario) a zistil, že odvolanie žalobcu nie je dôvodné.

10. So zreteľom na obsah odvolania žalobcu, v odvolacom konaní bol preskúmaný len výrok napadnutého rozsudku, ktorým bola žaloba v prevyšujúcej časti zamietnutá a súvisiaci závislý výrok o trovách konania, a preto výrok rozsudku, ktorým bolo konanie čiastočne zastavené, ktorý výrok odvolaním napadnutý nebol, v odvolacom konaní preskúmaný nebol, a ako taký nadobudol právoplatnosť (§ 367 ods. 2 CSP).

11. Súd prvej inštancie vykonal vo veci dokazovanie v potrebnom rozsahu, na základe ktorého správne zistil skutkový stav a vo veci aj správne rozhodol. Skutkové zistenia súdu prvej inštancie zodpovedajú vykonanému dokazovaniu a odôvodnenie rozhodnutia má podklad v zistení skutkového stavu. Na týchto správnych skutkových zisteniach súdu prvej inštancie nič sa nezmenilo ani v štádiu odvolacieho konania, pričom nemožno mať pochybnosti ani o správnosti právneho posúdenia prejednáwanej veci súdom prvej inštancie.

12. Podľa § 54 ods.1, 2 Občianskeho zákonníka (ďalej len „OZ“), zmluvné podmienky upravené spotrebiteľskou zmluvou sa nemôžu odchýliť od tohto zákona v neprospech spotrebiteľa. Spotrebiteľ sa najmä nemôže vopred vzdať svojich práv, ktoré mu tento zákon alebo osobitné predpisy na ochranu spotrebiteľa priznávajú, alebo si inak zhoršiť svoje zmluvné postavenie. V pochybnostiach o obsahu spotrebiteľských zmlúv platí výklad, ktorý je pre spotrebiteľa priaznivejší.

13. Podľa § 53 ods. 9 OZ, ak ide o plnenie zo spotrebiteľskej zmluvy, ktoré sa má vykonať v splátkach, môže dodávateľ uplatniť právo podľa § 565 najskôr po uplynutí troch mesiacov od omeškania so zaplatením splátky a keď súčasne upozornil spotrebiteľa v lehote nie kratšej ako 15 dní na uplatnenie tohto práva.

14. Podľa § 565 OZ, ak ide o plnenie v splátkach, môže veriteľ žiadať o zaplatenie celej pohľadávky pre nesplnenie niektorej splátky, len ak to bolo dohodnuté alebo v rozhodnutí určené. Toto právo však môže veriteľ použiť najneskôr do splatnosti najbližšie nasledujúcej splátky.

15. Podľa § 100 ods.1 a 2 OZ, právo sa premlčí, ak sa nevykonalo v dobe v tomto zákone ustanovenej (§ 101 až 110). Na premlčanie súd prihliadne len na námietku dlžníka. Ak sa dlžník premlčania dovoľá, nemožno premlčané právo veriteľovi priznať. Premlčujú sa všetky majetkové práva s výnimkou vlastníckeho práva. Tým nie je dotknuté ustanovenie § 105. Záložné práva sa nepremlčujú skôr, než zabezpečená pohľadávka.

16. Podľa § 101 OZ, pokiaľ nie je v ďalších ustanoveniach uvedené inak, premlčacia doba je trojročná a plynie odo dňa, keď sa právo mohlo vykonať po prvý raz.

17. Podľa § 103 OZ, ak bolo dohodnuté plnenie v splátkach, začína plynúť premlčacia doba jednotlivých splátok odo dňa ich zročnosti. Ak sa pre nesplnenie niektorej zo splátok stane zročným celý dlh (§ 565), začne plynúť premlčacia doba odo dňa zročnosti nesplnenej splátky.

18. Podľa § 54a OZ, premlčané právo zo spotrebiteľskej zmluvy nemožno vymáhať a ani ho platne zabezpečiť; ustanovenie § 151j ods. 2 tým nie je dotknuté. Zmeniť obsah premlčaného práva zo spotrebiteľskej zmluvy, nahradiť ho novým právom alebo obnoviť jeho vymáhateľnosť možno len na základe právneho úkonu dlžníka, ktorý o premlčaní vedel.

19. Podľa § 879v OZ, konanie, predmetom ktorého je pohľadávka vzniknutá zo spotrebiteľskej zmluvy, začaté pred účinnosťou tohto zákona, sa dokončí podľa doterajších predpisov.

20. Vychádzajúc z obsahu spisu je zrejmé, že medzi stranami sporu bola uzavretá úverová zmluva, na základe ktorej bol zo strany právneho predchodcu žalobcu poskytnutý žalovanej spotrebiteľský úver a žalovaná sa zaviazala splácať predmetný úver v pravidelných mesačných splátkach. Následne v danom prípade došlo zo strany právneho predchodcu žalobcu k platnému zosplateniu spotrebiteľského úveru ku dňu 2.3.2016. O tom bola žalovaná informovaná listovou zásielkou. Z listinných dôkazov nachádzajúcich sa v súdnom spise nepochybne vyplýva, že v danom prípade k zosplateniu došlo v dôsledku omeškania so splátkou splatnou dňa 15.7.2015. Preto od zročnosti tejto splátky (15.7.2015) a nie až uplynutím troch mesiacov, resp. zosplatením začala plynúť premlčacia doba.

21. Súd prvej inštancie vo veci správne aplikoval premlčaciu lehotu podľa Občianskeho zákonníka a správne zohľadnil premlčanie žalobcom uplatneného nároku. Splnenie dlhu možno dohodnúť aj v splátkach, ak sa tak stane, veriteľ môže od dlžníka žiadať len splnenie príslušnej splátky, ktorá sa stane splatnou resp. zročnou podľa dohody účastníkov, alebo na základe rozhodnutia súdu či uznania práva. Každá zo splátok predstavuje samostatné plnenie, preto pre každú z nich trojročná premlčacia doba podľa § 101 Občianskeho zákonníka plynie samostatne. Súd prvej inštancie správne konštatoval, že premlčacia lehota (v zmysle druhej vety §103 Občianskeho zákonníka) začala plynúť odo dňa zročnosti tej splátky od splatnosti ktorej uplynuli tri mesiace a pre ktorú k zosplateniu došlo. Teda tá, ktorá zosplatenie spotrebiteľského úveru vyvolala. Súd prvej inštancie správne konštatoval, že ak v prerokúvanej veci išlo o splátku splatnú dňa 15.7.2015, začala týmto dňom plynúť premlčacia doba pre splatnosť celého zvyšku dlhu žalovanej. Trojročná premlčacia doba zosplateného zvyšku dlhu, uplynula

najneskôr 15.7.2018. Keďže žaloba bola podaná na súde až dňa 15.2.2019, stalo sa tak v čase, keď už nárok žalobcu bol nepochybne premlčaný.

22. Možno preto konštatovať, že žalobca si v konaní uplatňuje premlčané právo, ktorého vymáhaniu bráni ust. § 54a Občianskeho zákonníka v spojení s ust. § 879v Občianskeho zákonníka.

23. Správnemu rozhodnutiu súdu prvej inštancie vo veci samej zodpovedá aj súvisiaci výrok o trovách konania.

24. Vychádzajúc z uvedených dôvodov odvolací súd rozsudok súdu prvej inštancie, okrem výroku o čiastočnom zastavení konania, postupom podľa § 387 ods. 1 CSP ako vecne správny potvrdil.

25. O trovách odvolacieho konania bolo rozhodnuté podľa § 396 ods. 1 CSP a § 255 ods. 1 CSP, podľa ktorého žalovaná ako sporová strana, ktorá mala v odvolacom konaní plný úspech, má nárok na náhradu trov tohto štádia konania proti žalobcovi, ktorý v odvolacom konaní úspech nemal. Výšku týchto trov ustáli postupom podľa § 262 ods. 2 CSP súd prvej inštancie po právoplatnosti tohto rozhodnutia odvolacieho súdu samostatným uznesením, ktoré vydá súdny úradník.

26. Toto rozhodnutie prijal senát Krajského súdu v Prešove pomerom hlasov 3 : 0.

Poučenie:

Proti tomuto rozsudku nie je odvolanie prípustné.

Proti rozhodnutiu odvolacieho súdu je prípustné dovolanie, ak to zákon pripúšťa (§ 419 CSP).

Dovolanie je prípustné proti každému rozhodnutiu odvolacieho súdu vo veci samej, alebo ktorým sa konanie končí, ak:

- a) sa rozhodlo vo veci, ktorá nepatrí do právomoci súdov,
- b) ten, kto v konaní vystupoval ako strana nemal procesnú subjektivitu,
- c) strana nemala spôsobilosť samostatne konať pred súdom v plnom rozsahu a nekonal za ňu zákonný zástupca, alebo procesný opatrovník,
- d) v tej istej veci sa už prv právoplatne rozhodlo, alebo v tej istej veci sa už prv začalo konanie,
- e) rozhodoval vylúčený sudca, alebo nesprávny obsadený súd,
- f) súd nesprávnym procesným postupom znemožnil strane, aby uskutočňovala jej patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces (§ 430 CSP).

Dovolanie je prípustné proti rozhodnutiu odvolacieho súdu, ktorým sa potvrdilo alebo zmenilo rozhodnutie súdu prvej inštancie, ak rozhodnutie odvolacieho súdu záviselo od vyriešenia právnej otázky:

- a) pri ktorej riešení sa odvolací súd odklonil od ustálenej rozhodovacej praxi dovolacieho súdu,
- b) ktorá v rozhodovacej praxi dovolacieho súdu ešte nebola vyriešená,
- c) je dovolacím súdom rozhodovaná rozdielne.

Dovolanie v prípadoch uvedených v ods. 1 nie je prípustné, ak odvolací súd rozhodol o odvolaní proti uzneseniu podľa § 357 písm. a) až n) (§ 421 ods. 1, 2 CSP).

Dovolanie podľa § 421 ods. 1 nie je prípustné ak:

- a) napadnutý výrok odvolacieho súdu o peňažnom plnení neprevyšuje desať násobok minimálnej mzdy; na príslušenstvo sa neprihliada,
- b) napadnutý výrok odvolacieho súdu o peňažnom plnení v sporoch s ochranou slabšej strany neprevyšuje dvojnásobok minimálnej mzdy; na príslušenstvo sa neprihliada,
- c) je predmetom dovolacieho konania, len príslušenstvo, pohľadávky a výška príslušenstva v čase začatia dovolacieho konania neprevyšuje sumu podľa písm. a) a b).

Na určenie výšky určenie minimálnej mzdy v prípadoch uvedených v ods. 1 je rozhodujúci deň podania žaloby na súde prvej inštancie (§ 422 ods. 1, 2 CSP). Dovolanie môže podať strana, v ktorej neprospech

bolo rozhodnutie vydané (§ 424 CSP). Dovolanie sa podáva v lehote dvoch mesiacoch od doručenia rozhodnutia odvolacieho súdu oprávnenému subjektu na súde, ktorý rozhodoval v prvej inštancii. Dovolanie je podané včas aj vtedy, ak bolo v lehote podané na príslušnom odvolacom, alebo dovolacom súde (§ 427 ods. 1,2 CSP).

V dovolaní sa popri všeobecných náležitostiach podania uvedie, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa toto rozhodnutie napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne a čoho sa dovolateľ domáha (§ 428 CSP).

Dovolateľ musí byť v dovolacom konaní zastúpený advokátom. Dovolanie a iné podania dovolateľa musia byť spísané advokátom.

Povinnosť podľa ods. 1 neplatí, ak je:

- a) dovolateľom fyzická osoba, ktorá má vysokoškolské právnické vzdelanie druhého stupňa,
- b) dovolateľom právnická osoba a jej zamestnanec, alebo člen, ktorý za ňu koná má vysokoškolské právnické vzdelanie druhého stupňa,
- c) dovolateľ v sporoch s ochranou slabšej strany podľa druhej hlavy tretej časti tohto zákona zastúpený osobou založenou, alebo zriadenou na ochranu spotrebiteľa, osobou oprávnenou na zastupovanie podľa predpisov o rovnakom zaobchádzaní a ochrane pred diskrimináciou, alebo odborovou organizáciou, a ak ich zamestnanec alebo člen, ktorý za ňu koná má vysokoškolské právnické vzdelanie druhého stupňa (§ 429 ods. 1, 2 CSP).

Rozsah v akom sa rozhodnutie napadá môže dovolateľ rozšíriť, len do uplynutia lehoty na podanie dovolania (§ 430 CSP).